

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 lutego 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał L. R., od 16 listopada 2015 roku, to jest od ukończenia wieku emerytalnego, prawo do emerytury na podstawie art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz. 887), w kwocie 656,07 zł. Do jej obliczenia przyjęto kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 143.082,07 zł i dalsze średnie trwanie życia w wysokości 254,70 m-ca. Jednocześnie wskazano, że do emerytury przysługuje zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników za okres wynoszący 10 lat, 8 miesięcy i 16 dni w kwocie 94,30 zł. W w/w decyzji wskazano również, iż dodatkowo uwzględniono przy ponownym ustaleniu wysokości kapitału początkowego oraz wysokości emerytury następujące okresy: od 15 VIII 1875 roku do 13 XI 1977 roku, od 1 IX 1978 roku do 25 VIII 1980 roku, od 1 IX 1986 roku do 31 I 1987 roku, okres urlopu wychowawczego od 1 XII 1977 roku do 31 VIII 1978 roku, od 16 do 31 VIII 1980 roku. Nie zaliczono okresu od 24 IV do 30 XI 1977 roku z uwagi na rozbieżności w dokumentach.

/decyzja z dnia 11 lutego 2016 roku k. 94 - 95 akt ZUS/

W dniu 23 czerwca 2016 roku organ rentowy wydał decyzję o przeliczeniu emerytury od dnia 16 listopada 2015 roku tj. od daty nabycia uprawnień emerytalnych w ten sposób, że do jej obliczenia przyjęto kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 148.847,62 zł i dalsze średnie trwanie życia w wysokości 254,70 m-ca. Jednocześnie wskazano, że do emerytury przysługuje zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników za okres wynoszący 10 lat, 8 miesięcy i 16 dni w kwocie 94,30 zł. Łącznie świadczenie wynosi zatem 680,33 zł brutto. W decyzji wskazano również, iż dokonano przeliczenia wysokości emerytury w związku z przeliczeniem wysokości kapitału początkowego z uwzględnieniem przepisu art. 174 ust. 2a ustawy z dnia 5 III 2015 roku, co spowodowało doliczenie okresu sprawowania opieki nad dzieckiem od 14 do 30 XI 1977 roku. Do wyliczenia kapitału początkowego przyjęto okres zatrudnienia począwszy od 15 sierpnia 1975 roku. Jednocześnie organ rentowy informował, że okres opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników od 13 marca 2001 roku do 30 czerwca 2002 roku i od 8 sierpnia 2006 roku do 16 września 2015 roku został uwzględniony decyzją z dnia 11 lutego 2016 roku i zostało przyznane zwiększenie z tego tytułu.

/decyzja z dnia 23 czerwca 2016 roku k. 189 - 190 akt ZUS/

Decyzją z dnia 10 maja 2016 roku o ponownym ustaleniu kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił wartość kapitału początkowego L. R.. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 626,56 zł.

Do ustalenia wartości kapitału przyjęto okresy składkowe w liczbie: 7 lat, 6 miesięcy i 26 dni (90 miesięcy) , okresy nieskładkowe 0 lat, 9 miesięcy i 16 dni (9 miesięcy).

Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku została wyliczona w następujący sposób:

$293,01 \text{ złotych} \times 50,89\% \text{ (współczynnik proporcjonalny)} = 149,11 \text{ złotych}$

$(90 \text{ miesięcy składkowych} \times 1,3\%) : 12 \times 626,56 \text{ złotych (podstawa wymiaru)} = 61,09 \text{ złotych}$

$(9 \text{ miesiąc nieskładkowy} \times 1,3\%) : 12 \times 626,56 \text{ złotych (podstawa wymiaru)} = 6,14 \text{ złotych}$

RAZEM = 216,34 złotych

$216,34 \text{ złotych} \times 209 \text{ miesięcy (średnie dalsze trwanie życia)} = 45 215,06 \text{ złotych (kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku)}$.

/decyzja z dnia 10 maja 2016 roku k. 168-169 akt ZUS/

W dniu 22 czerwca 2016 roku organ rentowy z urzędu ponownie ustalił kapitał początkowy dla wnioskodawczynie. Ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku kapitał początkowy wyniósł 45.432,42 zł. Przyjęto wwpw 51,32% (lata 1978-1987) i uznano za udowodnione okresy składkowe w liczbie: 7 lat, 6 miesięcy i 26 dni (90 miesięcy) , okresy nieskładkowe o lat, 10 miesięcy i 3 dni (10 miesięcy).

Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku została wyliczona w następujący sposób:

$293,01 \text{ złotych} \times 51,03\% \text{ (współczynnik proporcjonalny)} = 149,52 \text{ złotych}$

$(90 \text{ miesięcy składkowych} \times 1,3\%) : 12 \times 626,56 \text{ złotych (podstawa wymiaru)} = 61,09 \text{ złotych}$

$(10 \text{ miesiąc nieskładkowy} \times 1,3\%) : 12 \times 626,56 \text{ złotych (podstawa wymiaru)} = 6,77 \text{ złotych}$

RAZEM = 217,38 złotych

$217,38 \text{ złotych} \times 209 \text{ miesięcy (średnie dalsze trwanie życia)} = 45\,432,42 \text{ złotych (kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku)}$

/decyzja z dnia 22 czerwca 2016 roku k. 184-187 akt ZUS/.

W dniu 17 czerwca 2016 roku wnioskodawczynie złożyła odwołanie od w/w decyzji z dnia 11 lutego 2016 roku nr (...) -2015 oraz od decyzji z dnia 10 maja 2016 roku nr (...) i wskazała, że wnosi: o przywrócenie terminu do złożenia dokumentów dotyczących urlopu macierzyńskiego i dalszego przebiegu zatrudnienia (od dnia 24 kwietnia 1977 roku do 30 listopada 1977 roku), o zaliczenie stażu pracy w rolnictwie tj. 10 lat, 8 miesięcy i 16 dni, o zaliczenie do stażu pracy nauki w Studium (...) na Wydziale Wieczorowym od 1 września 1977 roku do 15 czerwca 1978 roku w wymiarze 9 miesięcy i 15 dni oraz wniosła aby przy wyliczeniu kapitału początkowego wzięto okres od 15 sierpnia 1975 roku. Dodała także, iż od 1973 roku pracowała we wszystkie wakacje w latach 1973, 1974, 1975 na koloniach z dziećmi, jako wychowawca na pełnym etacie.

/odwołanie od obu decyzji – k. 2 akt VIII U 1534/16 i k. 2 akt VIII U 1535/16/

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o odrzucenie odwołania od decyzji z dnia 11 lutego 2016 roku (dotyczącej emerytury), zaś w zakresie odwołania od decyzji z dnia 10 maja 2016 roku (dotyczącej ponownego ustalenia wysokości kapitału początkowego) o jego oddalenie. Jednocześnie organ rentowy wyjaśnił, że do obliczenia kapitału początkowego przyjęto: staż od 15 sierpnia 1975 roku, tj. zgodnie z wnioskiem wnioskodawczynie L. R., staż pracy (okresy składkowe i nieskładkowe) nieprzerwanie od 15 sierpnia 1975 roku do 30 września 1982 roku tj. zatrudnienie, urlop macierzyński i opieka na dzieckiem; okres opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników przyjęto w wymiarze 10 lat, 8 miesięcy i 16 dni - także zgodnie z wnioskiem. Nie zaliczono natomiast do okresów nieskładkowych okresu nauki w Studium (...) w Ł. w okresie od 1 września 1977 roku do 30 czerwca 1978 roku. Zakład wyjaśnił, iż okres ten zawiera się w okresie uznanym już przez organ rentowy, a przepisy ustawy o emeryturach i rentach nie przewidują podwójnego zliczania okresów, a jedynie zaliczenie okresów na zasadzie korzyści, tj. okresy składkowe a następnie okresy nieskładkowe. Wnioskowany okres od 1 września 1977 roku do 30 czerwca 1978 roku byłby ewentualnym okresem nieskładkowym i zawiera się już w korzystniejszym okresie składkowym od 15 sierpnia 1975 roku do 13 listopada 1977 roku i w równorzędnym okresie nieskładkowym od 14 listopada 1977 roku do 30 listopada 1977 roku

/odpowiedź na odwołanie – k. 6- 7 akt VIII U 1534/16 i k. 3-4 akt VIII U 1535/16/

Postanowieniem z dnia 15 grudnia 2016 roku Sąd połączył sprawę o sygnaturze akt VIII U 1535/16 ze sprawą VIII U 1534/16 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

/postanowienie – k. 21 w aktach VIII U 1535/16/

W piśmie procesowym z dnia 2 stycznia 2017 roku wnioskodawczynie wniosła o wyliczenie kapitału początkowego z 20 lat wybranych z całego okresu ubezpieczenia, zaliczenie urlopu wychowawczego bezpłatnego od dnia 1 grudnia 1977 roku do 31 sierpnia 1978 roku jako okresu składkowego, o zaliczenie okresu od 13 listopada 1977 roku do 30 listopada 1977 roku, ponieważ jest to okres wykonywania pracy oraz o zaliczenie do stażu pracy okresu pracy w rolnictwie w okresie od 13 marca 2001 roku do 30 czerwca 2002 roku oraz od 8 sierpnia 2006 roku do 31 grudnia 2015 roku.

/pismo z dnia 2 stycznia 2017 roku k. 29/

Z kolei pismem z dnia 3 lutego 2017 roku wnioskodawczynie wnosząc o ponowne wyliczenie kapitału początkowego i emerytury wniosła o zaliczenie okresu od 13 listopada 1977 roku do 30 listopada 1977 roku jako okresu składkowego, ponieważ w tym czasie pracowała w Państwowym Przedszkolu Nr (...) w Ł. oraz o zaliczenie do stażu pracy okresu składkowego 10 lat, 8 miesięcy i 16 dni pracy w gospodarstwie rolnym, za który to okres opłacała składki na ubezpieczenie społeczne w pełnym wymiarze.

/pismo z dnia 3 lutego 2017 roku k. 34/

Natomiast pismem z dnia 24 marca 2017 roku wnioskodawczynie ponownie wskazała, że okres od 13 listopada 1977 roku do 30 listopada 1977 roku jest okresem pracy Państwowym Przedszkolu Nr (...) w Ł., a nie urlopem wychowawczym jak twierdzi ZUS.

/ pismo z dnia 24 marca 2017 roku k. 50/

Na rozprawie w dniu 27 kwietnia 2017 roku wnioskodawczynie poparła odwołanie i wniosła o zaliczenie okres od dnia 14 listopada 1977 roku do 30 listopada 1977 roku i przyjęcie go jako okresu pracy nie zaś urlopu wychowawczego, co jest sprzeczne z przedstawioną organowi rentowemu dokumentacją.

/stanowisko wnioskodawczynie k. 59/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie L. R. urodziła się w dniu (...).

/okoliczność bezsporna/

W dniu 6 listopada 2015 rok wnioskodawczynie złożyła wniosek o emeryturę.

We wniosku wskazała m.in., iż w okresie od 13 listopada 1977 roku do 1 września 1978 roku przebywała na bezpłatnym urlopie wychowawczym.

/wniosek k. 1- 6 akt ZUS/

W okresie od 15 sierpnia 1975 roku do 31 marca 1981 roku wnioskodawczynie zatrudniona była w Państwowym Przedszkolu nr (...) w Ł., w pełnym wymiarze czasu pracy.

/świadectwo pracy k.55 akt ZUS/

W dniu (...) urodziła córkę I. R..

/odpis skróconego aktu urodzenia k.57 akt ZUS/

Wnioskodawczynie w toku postępowania przed organem rentowym złożyła także oświadczenie, z którego wynika, że od dnia 25 kwietnia 1977 roku do 13 listopada 1977 roku korzystała z urlopu macierzyńskiego, zaś od dnia 13 listopada 1977 roku (choć prawidłowo od 14 listopada 1977 roku) do 1 września 1978 roku przebywała na urlopie wychowawczym bezpłatnym, ponieważ w tym czasie opiekowała się dzieckiem I. R..

/oświadczenia k.59 akt ZUS/

W dniu 9 listopada 1977 roku ubezpieczona złożyła podanie do pracodawcy z prośbą o udzielenie jej od dnia 14 listopada 1977 roku do końca roku szkolnego urlopu bezpłatnego ze względu na opiekę nad dzieckiem. Bezpośredni przełożony zaopiniował podanie sugerując aby urlopu udzielono od 12 grudnia 1977 roku z uwagi na trudną sytuację kadrową placówki. Ostatecznie udzielono urlopu wychowawczego od 1 grudnia 1977 roku (podanie o urlop, świadectwo pracy, decyzja o udzieleniu ulopu akta osobowe k. 21).

W dniu 15 czerwca 1978 roku ubezpieczona ukończyła Studium (...), do którego uczęszczała w latach 1977/78.

/dyplom k.118/

Decyzją z dnia 2 grudnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił dla L. R. kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku w kwocie 19.767,22 zł. Przyjęto wwpw 11,45% (lata 1980 - 1989) i uznano za udowodnione 2 lata, 11 miesięcy i 11 dni okresów składkowych. Jednocześnie wskazano, iż wnioskodawczyni nie wykazała okresów nieskładkowych.

Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku została wyliczona w następujący sposób:

$293,01 \text{ złotych} \times 30,47\% \text{ (współczynnik proporcjonalny)} = 89,28 \text{ złotych}$

$(35 \text{ miesięcy składkowych} \times 1,3\%) : 12 \times 139,79 \text{ złotych (podstawa wymiaru)} = 5,30 \text{ złotych}$

$(0 \text{ miesięcy nieskładkowy} \times 0,7\%) : 12 \times 139,79 \text{ złotych (podstawa wymiaru)} = 0,00 \text{ złotych}$

RAZEM = 94,58 złotych

$94,58 \text{ złotych} \times 209 \text{ miesięcy (średnie dalsze trwanie życia)} = 19767,22 \text{ złotych (kapitał początkowy na dzień 1.01.1999 roku)}$.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresów:

- od 15 sierpnia 1975 roku do 25 kwietnia 1977 roku, 1 września 1978 roku do 1 września 1980 roku Państwowe Przedszkole nr (...) ponieważ brak zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego.
- od 1 września 1986 roku do 1 września 1987 roku Szkoła Podstawowa nr (...) brak dokumentów potwierdzających od kiedy do kiedy była wnioskodawczyni zatrudniona;
- od 1 września 1990 roku do 20 marca 1991 roku E. brak zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego;
- od 25 kwietnia 1977 roku do 13 listopada 1977 roku brak informacji o wypłaconym urlopie macierzyńskim;
- od 13 listopada 1978 roku do 1 września 1978 roku brak oświadczenia, że w przerwach między zatrudnieniami opiekowała się wnioskodawczyni dzieckiem.

/decyzja z dnia 2 grudnia 2015 roku k. 34-39 akt ZUS/.

Decyzją z dnia 8 grudnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przyznał L. R. emeryturę od 16 listopada 2015 roku tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Wysokość emerytury obliczono zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS: podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem

podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Wysokość emerytury wyniosła 254,27 zł.

/decyzja z dnia 8 grudnia 2015 roku k. 48 akt ZUS/

Wnioskodawczyni odwołała się od decyzji z dnia 2 grudnia 2015 roku i wniosła o ponowne ustalenie kapitału początkowego i wysokości emerytury załączając nowe dowody. Między innymi L. R. przedłożyła oświadczenie, że w okresie od 13 listopada 1977 roku do 1 września 1978 roku przebywała na urlopie wychowawczym bezpłatnym, ponieważ w tym czasie opiekowała się dzieckiem.

/odwołanie w z dnia 15 stycznia 2016 roku k. 51 akt ZUS, oświadczenie k. 59 a akt ZUS/

Natomiast w dniu 26 stycznia 2016 roku wnioskodawczyni cofnęła wniosek oraz wniosła o potraktowanie jej odwołania jako wniosku o ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego i emerytury.

/cofnięcie i pismo z dnia 26 stycznia 2016 roku k. 73-74 akt ZUS/

Decyzją z dnia 10 lutego 2016 roku o ponownym ustaleniu kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił wartość kapitału początkowego L. R.. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego przyjęto podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 557,70 zł.

Do ustalenia wartości kapitału przyjęto okresy składkowe w liczbie: 7 lat, 6 miesięcy i 26 dni (90 miesięcy) , okresy nieskładkowe o lat, 9 miesięcy i 16 dni (9 miesięcy).

Wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku została wyliczona w następujący sposób:

$293,01 \text{ złotych} \times 50,89\%$ (współczynnik proporcjonalny) = 149,11 złotych

$(90 \text{ miesięcy składkowych} \times 1,3\%) : 12 \times 557,7 \text{ złotych}$ (podstawa wymiaru) = 54,38 złotych

$(9 \text{ miesiąc nieskładkowy} \times 1,3 \%) : 12 \times 557,7 \text{ złotych}$ (podstawa wymiaru) = 5,47 złotych

RAZEM = 208,96 złotych

$208,96 \text{ złotych} \times 209 \text{ miesięcy}$ (średnie dalsze trwanie życia) = 43 672,64 złotych (kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 roku).

Przy ponownej analizie przedłożonych przez wnioskodawczynię dokumentów Zakład uwzględnił okresy :

- od 15 sierpnia 1975 roku do 13 listopada 1977 roku, od 1 września 1978 roku do 15 sierpnia 1980 roku (urlop wychowawczy od 1 grudnia 1977 roku do 31 sierpnia 1978 roku, od 16 sierpnia 1980 roku do 31 sierpnia 1980 roku) Państwowe Przedszkole nr (...);

- od 1 września 1986 roku do 31 stycznia 1987 roku Szkoła Podstawowa nr (...);

Nie zaliczono natomiast okresu od 14 listopada 1977 roku do 30 listopada 1977 roku jako opieki nad dzieckiem z uwagi na rozbieżności w dokumentach

/decyzja z dnia 2 lutego 2016 roku k. 84-90 akt ZUS).

W dniu 10 marca 2016 roku wnioskodawczyni wniosła o ponowne ustalenie wysokości emerytury i kapitału początkowego załączając nową dokumentację.

/wniosek z dnia 10 marca 2016 roku k. 106 -107 akt ZUS/

Pismem z dnia 21 marca 2016 roku wnioskodawczyni wniosła o dołączenie do wniosku z dnia 10 marca 2016 roku dodatkowej dokumentacji.

/pismo z dnia 21 marca 2016 roku k. 150- 151 akt ZUS/

Skutkiem czego, decyzją z dnia 11 maja 2016 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. przeliczył L. R. emeryturę od 16 listopada 2015 roku tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Do jej obliczenia przyjęto kwotę składki zaewidencjonowanej na koncie ubezpieczonego z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 0,00 zł oraz kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 148.135,47zł i dalsze średnie trwanie życia w wysokości 254,70 m-ca. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że do emerytury przysługuje zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników za okres wynoszący 10 lat, 8 miesięcy i 16 dni w kwocie 94,30 zł. Łącznie świadczenie wynosi zatem 677.53 zł brutto. W w/w decyzji wskazano również, że przyznana emerytura nie będzie podwyższona do kwoty najniższej emerytury, ponieważ wnioskodawczyni nie udowodniła łącznie okresów składkowych i nieskładkowych w wymiarze 21 lat.

Zakład podniósł także brak jest podstaw do zaliczenia nauki w Studium (...) w Ł. w okresie od 1 września 1977 roku do 30 czerwca 1978 roku do stażu pracy przyjętego do obliczenia kapitału początkowego, ponieważ jest to okres nauki na poziomie szkoły średniej, a okres taki nie jest okresem nieskładkowym w rozumieniu art. 7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Warunkiem aby móc zaliczyć w/w okres jest przedłożenie dokumentacji, z której będzie wynikało ukończenie nauki w studium nauczycielskim i zaświadczenia szkoły wyższej z programowym tokiem tych studiów oraz fakt zaliczenia nauki w studium nauczycielskim na poczet studiów wyższych.

/decyzja z dnia 11 maja 2016 roku k. 172 -175 akt ZUS/

Ustalając wysokość świadczeń wnioskodawczyni organ rentowy ostatecznie:

1. zaliczył okres od 1 grudnia 1977 roku do 31 sierpnia 1978 roku jako okres nieskładkowy, ale przy obliczaniu wartości kapitału początkowego przyjęto go z przelicznikiem jak dla okresów składkowych, tj. 1,3% zgodnie z treścią art. 174 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS (decyzja z dnia 22 czerwca 2016 roku);
2. zaliczył okres do 13 listopada 1977 roku zaliczony został jako okres składkowy;
3. okres od 14 listopada 1977 roku do 30 listopada 1977 roku zaliczony jest jako okres nieskładkowy opieki nad dzieckiem (do obliczenia wysokości przyjęto ten okres także z przelicznikiem 1,3% jak dla okresów składkowych). Wszystkie okresy nieskładkowe są okresami opieki nad dzieckiem i do ustalania wysokości przyjęto je z przelicznikiem 1,3% (łącznie 10 miesięcy i 3 dni);
4. okresy opłacania składek na KRUS zostały uwzględnione - zgodnie z treścią art. 56 ustawy o emeryturach i rentach z FUS - do obliczenia wysokości emerytury w postaci zwiększenia emerytury z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w okresie 10 lat, 8 miesięcy i 16 dni, tj. łącznie o 94,30 zł.

/okoliczność bezsporna, pismo ZUS z dnia 11 stycznia 2017 roku k. 32, wykaz k.184 akt ZUS/

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Na wstępie rozważań należy wskazać, że rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do odrzucenia odwołania z dnia 11 lutego 2016 roku z powodu nieterminowego jego złożenia.

W myśl przepisu art. 477⁹ § 3 k.p.c. sąd odrzuci odwołanie wniesione po upływie terminu, chyba że przekroczenie terminu nie jest nadmierne i nastąpiło z przyczyn niezależnych od odwołującego się.

Jak wynika z akt sprawy organ rentowy nie wykazał w jakikolwiek sposób - zgodnie z dyspozycją art. 6 k.c. - że wnioskodawczyni uchybiła powyższemu terminowi.

Organ rentowy nie doręczył wskazanej decyzji przesyłką poleconą, a zatem nie istnieje możliwość ustalenia daty odebrania jej przez wnioskodawczynię a co za tym idzie, daty, od której liczyć należy miesięczny termin na złożenie odwołania. Jednocześnie zwrócić należy uwagę, że wnioskodawczyni w dniu 10 marca 2016 roku złożyła w ZUS pismo wnosząc o ponowne rozpatrzenie decyzji z dnia 11 lutego 2016 roku nr (...) -2015 w celu ponownego ustalenia kapitału początkowego i emerytury (k. 106 -107 akt ZUS). W związku z tym należało powyższe pismo potraktować jako odwołanie od ww decyzji.

W tej sytuacji nie może być wątpliwości, że odwołanie od decyzji z dnia 11 lutego 2016 roku zostało wniesione w terminie miesięcznym wynikającym z treści art. 477⁹ § 1 k.p.c.

Brak było zatem podstaw do odrzucenia odwołania.

Podkreślić jednak należy, iż odwołania nie zasługują na uwzględnienie. Organ rentowy prawidłowo obliczył wysokość zarówno kapitału początkowego jak i emerytury.

W myśl art. 24 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Ubezpieczonym (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, Nr 748, z późn. zm.) urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 według art. 25. ust. 1 ustawy emerytalnej stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Emerytura, ustalana według zreformowanych zasad dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wieko-wi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę (art. 26 ust. 1 ustawy emerytalnej).

Uwzględniane przy ustalaniu prawa do emerytury i obliczaniu jej wysokości okresy składkowe i nieskładkowe zostały wyszczególnione odpowiednio w art. 6 i 7 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W myśl art. 11 ustawy jeżeli okresy, o których mowa w art. 6, 7 i 10, zbiegają się w czasie, przy ustalaniu prawa do świadczeń określonych w ustawie uwzględnia się okres korzystniejszy.

Natomiast na mocy art 173 ust. 1 dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy (...)

2. Kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat.

W oparciu o przepis art. 174 ust. 1 kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

2. Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

2a. Przy ustalaniu kapitału początkowego do okresów, o których mowa w art. 7 pkt 5 stosuje się art. 53 ust. 1 pkt 2.

3. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

W myśl art. 15 ust. 1 podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176 (...)

6. Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu.

W oparciu o art. 16 przy ustalaniu kolejnych 10 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 2, przyjmuje się lata kalendarzowe następujące bezpośrednio po sobie, chociażby ubezpieczony w niektórych z tych lat przez okres roku lub w okresie krótszym niż rok nie pozostawał w ubezpieczeniu.

Przytoczone zasady postępowania – w świetle uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2003 roku w sprawie o sygn. III UZP 2/03 (OSNP 2003/14/338) - tak przy ustalaniu prawa do świadczenia, jak i jego przeliczaniu, pozwalają na ogólną uwagę, iż zamiarem ustawodawcy było umożliwienie ubezpieczonym dokonanie wyboru, w ramach prawa, najkorzystniejszego z ich punktu widzenia okresu, z którego podstawa wymiaru składek ubezpieczeniowych, będzie stanowić podstawę wymiaru świadczenia.

Jednocześnie zgodnie zaś z art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych emerytura wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
- 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
- 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych.

W oparciu o art. 56 ust. 1 osobie, której przy ustalaniu prawa do emerytury uwzględniono okresy pracy w gospodarstwie rolnym określone w art. 10, oblicza się wysokość przysługującego świadczenia jako część świadczenia obliczonego w myśl art. 53, z uwzględnieniem okresów pracy w gospodarstwie rolnym, proporcjonalnie do udziału okresów składkowych i nieskładkowych w okresie stanowiącym sumę okresów składkowych, nieskładkowych i uwzględnionych okresów pracy w gospodarstwie rolnym.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osoby, która udowodniła co najmniej: 20 lat –

kobieta lub 25 lat - mężczyzna okresów składkowych albo okresów składkowych uzupełnionych okresami nieskładkowymi w rozmiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2, lecz wysokość przysługującej jej emerytury oblicza się w myśl art. 53, z uwzględnieniem okresów składkowych i nieskładkowych, bez uwzględnienia okresów pracy w gospodarstwie rolnym.

3. Świadczenie, którego wysokość ustalono w myśl ust. 1 lub 2, zwiększa się o kwotę

odpowiadającą części składkowej emerytury ustalonej według zasad wymiaru określonych w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników, z uwzględnieniem całego udowodnionego okresu pracy w gospodarstwie rolnym, z tym że okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym - bez podlegania innemu ubezpieczeniu społecznemu - po ukończeniu 16 roku życia, przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r., uwzględnia się, jeżeli przypadają nie wcześniej niż 25 lat przed ustaleniem prawa do emerytury.

4. Jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe nie zostały uzupełnione okresami wymienionymi w art. 10, emerytura ulega zwiększeniu za okres opłacania składek na Fundusz Emerytalny (...), Fundusz Ubezpieczenia Społecznego (...) i ubezpieczenie emerytalno-rentowe rolników. Zwiększenie to ustala się według zasad wymiaru przewidzianych dla części składkowej w przepisach, o których mowa w ust. 3.

5. Zwiększenie, o którym mowa w ust. 4, nie przysługuje osobie mającej ustalone

prawo do emerytury lub renty na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Na mocy § 22 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412) jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

1) legitymacja ubezpieczeniowa;

2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

Wnioskodawczyni w toku procesu kwestionowała wiele okoliczności stanowiących podstawę obliczenia świadczenia. Czyniła to jednak, jak wynika z ustaleń sądu, bez zaznajomienia się ze sposobem obliczenia wysokości kapitału początkowego, a co za tym idzie emerytury, przez organ rentowy.

Bezzasadny okazał się zarzut dotyczący nieobliczenia wysokości wskaźnika podstawy wymiaru kapitału początkowego z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych, gdyż do 1998 roku wnioskodawczyni nie udowodniła 20 lat podlegania ubezpieczeniom społecznym (uwzględnione okresy składkowe i nieskładkowe). Zgodnie bowiem z cytowanym art. 174 ust. 3 ustawy kapitał początkowy obliczany jest z okresu przed 1 stycznia 1999 roku. Przepis ten nie doznaje żadnych wyjątków. Uwzględnienie wniosku ubezpieczonej było zatem niemożliwe.

Równie nietrafny jest argument wnioskodawczyni dotyczący okresu od 14 listopada 1977 roku do 31 sierpnia 1978 roku. Bezsporne w sprawie jest, iż organ rentowy uwzględnił okres od 1 grudnia 1977 roku do 31 sierpnia 1978 roku jako okres nieskładkowy, ale przy obliczaniu wartości kapitału początkowego przyjęto go z przelicznikiem jak dla okresów składkowych, tj. 1,3% zgodnie z treścią art. 174 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS (decyzja z dnia 22 czerwca 2016 roku). Natomiast okres do 13 listopada 1977 roku zaliczono jako okres składkowy, zaś okres od 14 listopada 1977 roku do 30 listopada 1977 roku zaliczono jako okres nieskładkowy opieki nad dzieckiem (do obliczenia wysokości przyjęto ten okres także z przelicznikiem 1,3% jak dla okresów składkowych). Wszystkie okresy nieskładkowe są okresami opieki nad dzieckiem i do ustalania wysokości przyjęto je z przelicznikiem 1,3% (łącznie 10 miesięcy i 3 dni).

W tym miejscu podkreślić należy, iż w ocenie sądu, organ rentowy błędnie zakwalifikował okres od 14 do 30 listopada 1977 roku jako okres nieskładkowy. Z dokumentacji osobowej wynika, w sposób nie budzący wątpliwości, iż nie był to okres urlopu bezpłatnego. Wnioskodawczyni, co prawda, chciała od tej daty z takiego urlopu skorzystać, ale udzielony jej został dopiero od 1 grudnia 1977 roku. Błąd ten nie ma jednak wpływu na prawidłowość obliczenia

wysokości kapitału początkowego, a dalej emerytury, gdyż zgodnie z cytowanymi wyżej przepisami, okres ten został uwzględniony z przelicznikiem 1,3% czyli tak jak okres składkowy.

Wadliwy jest również zarzut wnioskodawczynie dotyczący okresu ubezpieczenia w KRUS. Jak wynika z cytowanego art. 56 ustawy okres opłacania składek na KRUS mógł zostać zaliczony jedynie w postaci zwiększenia emerytury z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników. Z. takie doliczono przy przyjęciu 10 lat, 8 miesięcy i 16 dni ubezpieczenia. Dało to dodatkową kwotę 94,30 zł.

Organ rentowy prawidłowo ustosunkował się także do okresu nauki odwołującej w Studium (...) na Wydziale Wieczorowym od 1 września 1977 roku do 15 czerwca 1978 roku w wymiarze 9 miesięcy i 15 dni. Okres ten nie stanowi bowiem okresu składkowego, ani nieskładkowego w rozumieniu art. 6 i 7 ustawy. Jednocześnie okres ten został wnioskodawczynie zaliczony jako okres składkowy, chociaż z innego tytułu. Okres ten zawiera się w okresie uznanym już przez organ rentowy, a przepisy ustawy o emeryturach i rentach nie przewidują podwójnego zliczania okresów, a jedynie zaliczenie okresów na zasadzie korzyści, tj. okresy składkowe a następnie okresy nieskładkowe. Wnioskowany okres od 1 września 1977 roku do 30 czerwca 1978 roku zawiera się już w korzystniejszym okresie składkowym od 15 sierpnia 1975 roku do 13 listopada 1977 roku i w równorzędnym okresie nieskładkowym od 14 listopada 1977 roku do 30 listopada 1977 roku.

Podkreślić także należy, iż organ rentowy, wbrew zarzutom ubezpieczonej uwzględnił staż od 15 sierpnia 1975 roku, tj. zgodnie z jej wnioskiem.

Odnośnie natomiast pracy wnioskodawczynie od 1973 do 1975 roku we wszystkie wakacje na koloniach z dziećmi, jako wychowawca na pełnym pracy to wnioskodawczynie, mimo stosownego pouczenia, nie wykazała w tym zakresie żadnej inicjatywy dowodowej.

Sąd Okręgowy mając powyższe okoliczności na uwadze, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołania.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczynie.

29 V 2017 roku.

E.W.(nie z.)